
Sonja Stojanović na usavršavanju o američkoj spoljnoj i bezbednosnoj politici

Datum
feb. '10.
14.

Sonjina prezentacija o američkoj spoljnoj politici.

Polaznici kursa.

Direktorka Centra, Sonja Stojanović boravila je od 2. januara do 14. februara 2010. godine u SAD na šestonedeljnom obrazovnom programu američke vlade - Institut za nacionalnu bezbednost. "Program je osmišljen da omogući predavačima, istraživačima i praktičarima politike bezbednosti da se upoznaju sa

konstantama spoljne politike i politike nacionalne bezbednosti SAD, kao i da steknu uvid u aktuelne debate o proritetima predsednika Obame”, kaže Sonja.

Program se sastojao od nastave na Univerzitetu u Delaveru, studijskih poseta institucijama u sektoru bezbednosti SAD i izrade prezentacije i teksta za zajedničku publikaciju. Nastava u Delaveru je podeljena u tri celine: upoznavanje sa sistemom i procesom upravljanja nacionalnom politikom bezbednosti u SAD, proučavanje percepcije različitih vrsta pretnji i prioriteta spoljne i bezbednosne politike SAD u različitim delovima sveta. Tokom šest nedelja organizovane su posete komandnoštabnoj školi pešadije, Vest pointu, M.I.T., Jejl i Harvard univerzitetima, Ministarstvu spoljnih poslova SAD, kao i Njujorku, Filadelfiji, Vilmingtonu i Vašingtonu.

„Na osnovu višenedeljnog iskustva u ovom programu mogu da zaključim da jednako učimo i na predavanjima od američkih profesora, koliko i u raspravama sa kolegama iz 18 zemalja sveta koje američku politiku analiziraju iz ugla budućih velikih sila i potencijalnih američkih takmaca, nerazvijenih zemalja, država koje su iskusile posledice oružanog delovanja SAD na svojoj teritoriji ili u susedstvu, kao i dugogodišnjih saveznika.“ Ovogodišnji učesnici Instituta dolaze iz Argentine, Bangladeša, Botcvane, Brazila, Češke, Filipina, Francuske, Indije, Indonezije, Jordana, Južne Afrike, Kolumbije, Makedonije, Mauricijusa, Palestine, Norveške i Tajvana. „Većina učesnika predaje na civilnim i vojnim visokoškolskim institucijama u svojim zemljama, mada u grupi ima i onih koji rade u sektoru bezbednosti”, kaže Sonja.

„Kako se program odvijao i teme koje smo pojedinačno ili kao grupa pokretali menjale su se. Na početku smo najviše razgovarali o stepenu kontinuiteta i promene koje je dolazak Obame doneo američkoj spoljnoj i bezbednosnoj politici. Promena retorike i veća spremnost na anagažovanje u multilateralnim forumima, kao i sa potencijalnim konkurentima je novina koji su svi приметili. Ono oko čega se nismo slagali je delotvornost ove promene u različitim delovima sveta. Iznenađujeće je i koliko su visoka bila očekivanja od Obame unutar i van Amerike!” komentariše Sonja i dodaje: „Učeći o sistemu nacionalne bezbednosti SAD, polako smo shvatili i ogromna ograničenja u domaćoj politici sa kojima se predsednik SAD susreće pri donošenju odluka. Tokom našeg boravka u SAD, demokrate su izgubile super većinu u Senatu na izborima u Masačusetsu i broj nezaposlenih Amerikanaca se značajno povećao, te se zbog toga nismo iznenadili kad je predsednik Obama u obraćanju naciji mnogo više pažnje posvetio domaćoj politici i sanaciji ekonomske krize nego spoljnoj politici. Postepeno povlačenje trupa iz Iraka i Avganistana ostaju top prioriteti tokom ostatka Obaminog mandata, ali to ne znači da će se resursi posvećeni tom regionu smanjiti u doglednoj budućnosti.

Naprotiv, predlog budžeta za 2011. godinu predviđa povećanje sredstava na raspolaganju civilnim delovima američke vlade angažovanim u ove dve zemlje, pre svega Ministarstvu spoljnih poslova koje bi trebalo da preuzme vodeću ulogu u koordinaciji pomoći ovim dvema zemljama. Poteškoće u sprovođenju jedinstvenog pristupa cele vlade (eng. whole-of-government approach) upravljanju procesom stabilizacije u stranoj zemlji bili su neiscrpni izvor naših kritika i pitanja. Ono što je najbolji deo programa je da su i predstavnici državnih institucija i nezavisni eksperti koji su nam predavali bili vrlo raspoloženi za debatu i otvoreni za kritičku ocenu aktuelnih izazova.”